
Muž, který našel svůj stín

Karel Kostka Cubeca

DRUHÝ DÍL

Na trhu s otroky a u nového pána

Po klidném několikátýdenním přežívání na shromaždišti bylo pro Fayolu prvním šokem už to, když uslyšela hluk, ke kterému spolu se strážným směřovali.

První reakcí byla okamžitá touha utéct a někde se schovat. Nerozuměla žádným slovům, křik se linul jako souvislý proud zvuků, vydávaný mnoha mužskými hrdly.

Strážný mlčel, ale když kráčeli kolem nějakého vysmátého muže, strážce na něj houkl: „Edvarde, tys to už zabalil?“

„Jo, mám nakoupeno. Docela levně. Hepburn jde pod cenu, potřebuje se rychle zbavit celého nákladu, když ho White tak vypekl.“

„White nekoupil nic?“

„Ne. Ani se na trhu neukázal. Kolují zvěsti, že jeho synek je po smrti. A starý Benjamin White neodpouští. Řekl bych, že jak Hepburn všechno zboží rozprodá, vysmahne odsud navždy.“

„Nepatří ale půlka jeho lodi právě Benjaminovi?“

„Nikdo neví. Snad jo. O to je všechno složitější. Ale toho jeho kluka není nikomu líto. Byl to pěkněj hajzl. No nic, nakoupil jsem dobře. Půjdu.“

„A co tahle? O tu nemáš zájem? Jdou o ní všelijaké řeči.“

Edvard velmi neurvale přinutil Fayolu otevřít ústa a prohlížel si její zuby.

„Bože můj, ať ji nepoškodíš! To by mě Hepburn zabil! Je to jeho nejlepší kousek! Všude se o téhle děvce mluví jako o...“

„Zuby má fakt hezké. A ty kozičky taky. Ještě se mrknu na její spodek.“

„Ne. Promiň. Někdo nás uvidí a bude průser. Víš, co kolem ní Hepburn nadělal řečí. Prej princezna, nebo snad královna a šamanka, co umí přivolat déšť.“

„Ha ha ha,“ rozesmál se Edvard. „A neumí třeba vyčarovat zlato? Nebo ho vysrat?“

„Kdyby to uměla, už bych z ní to zlato vymáčkł. Samý kecy, vždyť to znáš.“

Strážný s Fayolou smýkl a přinutil ji k chůzi.

„Měj se, Edvarde.“

Jen o pár kroků dál stál Jordan Hepburn a vztekle kopl do kamene, když před něj předstoupili.

„Nemáš se s nikým bavit. Všechno můžeš podělat a přísahám bůh, to bych ti neradil. Je ti jasné, co máš udělat?“

„Ano, pane.“

„Zopakuj mi to. A jestli něco spleteš, krátím ti odměnu na polovinu. Co na polovinu. Nedostaneš nic.“

„Ano, pane.“

„Spustí!“

„Ještě než ji dovedu na pódium, dám jí sníst ty ořechy a pohlídám, aby je spolkla. A když je spolkne, do dvou dnů zhebne, bude po ní. A to vám ověřím. Až natáhne brka, dám zprávu.“

„Ručíš mi za to. Jak vydechne naposled, odejdeš na loď a počkáš, než tam dorazím i já.“

„Ano, pane kapitáne.“

„Tak už ji vezmi k pódiu, narvi jí do huby ořechy a počkej, až tě dražitel zavolá. Pak ji vyvedeš nahoru, ale pomalu a elegantně, ať se chlapi nažhaví.“

„Ano, pane.“

Hepburn byl mnohem nervóznější, než dával najevo. Na jednu stranu věděl, že se měl té malé černé děvky zbavit hned, když zjistil, že se nějakým zázrakem před ním dokázala na lodi schovat a dorazit až do Ameriky. Ale byl sporný a šetrný. Když už vylezla sem na pevninu, bylo škoda ji hned zabít. Měla velkou cenu.

Přítom zemřít musela. Byla svědkem toho, jak zabil mladého Olivera Portmana. Zatím to nemá jak vyvalit, ale časem se naučí anglicky, a kdyby jej práskla, bože ochraňuj. Skončil by možná až u soudu.

Ono se sice otrokům nevěří, ale už jenom to, že by se ta zpráva dostala mezi lidi, by hrozilo kardinálním problémem.

Sehnat trochu otrávených ořechů nebyl žádný problém. Po-užívaly se jako návnada na polní škůdce a bylo jich dost. Ale odhadnout dávku, to problém byl. Nesměla totiž umřít hned, ale až za dva tři dny, aby to vypadalo jako nemoc.

Noví otroci takto občas umírali. Cestu přes moře zvládli, ale pak na ně dolehla tíha okamžiku a zradilo je tělo. Často dostali opravdu i nějakou nemoc, nic tedy nebude podezřelé či nápadné, když na „nemoc“ zemře i ona.

Nechal si dávku otrávených ořechů odměřit zkušeným lovcem s vysvětlením, že potřebuje otrávit škodnou, která mu chodí plnit zahradu, ale podmínkou bylo, aby nezemřela hned, nejlépe tak za dva dny, aby ji ještě bylo možné stopovat a ona jej dovedla ke svému stádu. Lovec se na nic neptal a splnil Hepburnovo přání bez jakýchkoli otázek.

„Nikdo mi nebude nic vyčítat, takové věci se prostě stávají,“ zabručel Hepburn spokojeně. „Už abych měl prachy v kapse a hlavně aby už bylo po ní. Svědci v sobě nesou riziko a je třeba se jich včas zbavit.“

Prohrábl si rukou vlasy a zamířil na tržiště. Posadil se mezi ostatní muže a ani nedutal.

Když ovšem dražebník vyslovil cenu, málem jej ranila mrtvice. Ten blázen její dohodnutý strop čtyřikrát navýšil, aniž by s ním svůj šílený záměr konzultoval!

„Ne,“ zašeptal vyděšeně, protože se to nemělo stát.

Fayola se neprodá, za tyhle prachy bude prostě neprodejná! A i kdyby se nějakým zázrakem za tu šílenou cenu prodala, za dva dny bude mrtvá, to její majitel rozhodně nenechá jen tak. Kdyby šlo o rozumnou výši, tam by to nějak skousl, dražebník je blbec...

„Ne,“ zvolal, co nejhlasitěji mohl, ale v nastalé vřavě jeho hlas zanikl jako větřík v temném lese.

* * *

Fayola byla slovy svého strážce šokována. Proč by měla být mrtvá? Vždyť byla zdravá a měla dostat nového pána.

Jen pozvolna se přestávala soustředit na řev ozývající se z tržiště a obrátila pozornost k strážcovým slovům. Má být mrtvá a strážce má ověřit, že mrtvá skutečně je. To přece nedávalo smysl. Proč by ji měl někdo zabít? Přece ji sem přivezli na práci!

Nedávalo to smysl.

Nebo špatně rozuměla?

Nemohla se v tom vyznat.

Už nad tím málem mávla rukou s tím, že jen panikaří, ale najednou ji opět zachránil její pronikavý intelekt. Ano, příslušníci jejího kmene byli často povrchní a neřešili, co nemuseli. Ona byla jiná. Hlubavá a přemýšlivá.

Proč má spolknout nějaké ořechy? K čemu zrovna před tím, než bude prodána?

V mysli jí okamžitě vytanul obraz sušených bobulí keře jahu. Kolikrát jen musely matky tento keř vytrhat a spálit všude tam, kam se mohly dostat jejich děti. Rodil totiž sladké červené bobule, po jejichž spolknutí dospělí trpěli velkými bolestmi břicha a děti dokonce umíraly.

Co když ořechy mají být jako ty bobule a mají jí způsobit smrt?

Navíc – zase u toho byl Jordan Hepburn, který zabil Olivera a násilná smrt je pro něj asi normální způsob, jakým řeší své problémy s jinými lidmi. Nebylo by nic překvapivého, kdyby se jí chtěl zbavit, viděla přece všechno, co provedl Oliverovi.

Došli až na trh a zastavili se kousek za pódiem, na němž bylo „černé zlato“ předváděno a nabízeno kupcům. Strážce ji pohladil po vlasech, nabídl jí na dlani malou hromádku ořechů a řekl: „Než půjdeme nahoru, spapej dáreček, holka. Bude ti chutnat. Poslední žrádlo v životě ...“

Podívala se na něj a tvářila se nechápavě.

Usmál se na ni a dodal: „Tak žer, narvi si je do huby a za dva dny máš klid. Navždycky.“

Tvářila se pořád nechápavě a ani mrknutím oka nedávala najevo, že umí anglicky a že rozumí, co říká.

Naznačil jí, ať si dá ořechy do úst a ať je rozkouše a polkne.

Tentokrát se zatvářila chápavě, přikývla a dokonce se na něj pokusila usmát. Vzala si ořechy a jeden po druhém je nastrkala do pusy. Předstírala kousání a pak i polykání.

Spokojeně ji sledoval, a když naprázdno polkla naposledy, usmál se a řekl: „No vidíš. Pochutnala sis a brzy to budeš mít za sebou. Lepší než se plahotčit na poli, že jo. Ale je tě škoda. Fakt. No co naplat, obchod je obchod. Co já můžu vědět, proč to tak má být. Jsem malý pán. Bejt na mně, já bych tě umřít nenechal.“

Pokrčila rameny a sklonila hlavu.

Dražebník organizující a řídící dražbu pozvedl ruku a počkal, až se shromáždění uklidní.

Ačkoli až do této chvíle vyjadřoval výraz jeho tváře spíše napětí než pohodu, teď se na ní rozhostil spokojený úsměv.

Jordan Hepburn odvedl skvělou práci, pomyslel si. Ani jeden z dražitelů díky ní v dosavadním průběhu dražby neodešel, naopak. Mnoho jich přicházelo až nyní.

Jak by také ne, když Jordan široko daleko roznesl zprávu, jejímž sdělení se nedalo odolat.

Tentokrát se nebudou dražit jen běžní otroci, ale bude se v závěru dražby nabízet mimořádný kus. Tak mimořádný, že nebylo možné odolat nutkání přijít se alespoň podívat.

Dražebník byl starý a zkušený obchodník a vycítil příležitost.

Takto nažhavené dražitele, tedy účastníky dražby, a všudypřítomné šmíráky už roky nezažil, jestli vůbec někdy.

Jen neudělat chybu.

Původně měl po návratu z Afriky celý nyní rozprodávaný náklad otrokářské lodi *Golden Duck* odkoupit Benjamin White, Jordanův obchodní partner a největší majitel polností v okolí Richmondu ve Virginii, tedy na východním pobřeží severoamerického kontinentu v jihoatlantské oblasti, ale poté, co mu bylo oznámeno, že jeho syn právě na Jordanově výpravě za lovem otroků zahynul, odmítl koupit byť jediného otroka uloveného právě při této cestě.

Stáhl se do sebe a s nikým nepromluvil.

Údajně jej z té zprávy trefil šlak a ležel neschopen pohybu ve své posteli. Dokonce už byl prý povolán i kněz kvůli poslednímu pomazání.

Týden Benjamin nikdo neviděl, vlastně nebyl viděn ani jediný člen jeho rodiny.

Některé hlasy dokonce tvrdily, že spáchal sebevraždu, ale ověřit to nebylo možné, protože jeho sídlo bylo pečlivě střeženo vybranými dozorci, a že jich Benjamin měl...

Dražebník pozoroval tišící se dav a pořád nedával ruku dolů. Věděl, jak s napjatými a nadřzenými muži pracovat, a uměl je dokonale odhadnout.

Cena, kterou chtěl Jordan za otrokyni, nebyla malá.

Naopak, byla násobně vyšší než za běžnou otrokyni. Dražebník ji dlouho odmítal přijmout, ale teď si najednou uvědomil, že právě ona vysoká cena byla tím hlavním lákadlem, kterému nedokázali muži odolat. Motivovala je totiž k zásadnímu souboji o to, kdo si může dovolit víc. A muži rádi soupeří a rádi se předvádí, když jde o něco „pořádného“.

Rázem se rozhodl k odvážnému kroku.

Našel očima Jordana, dvakrát lehounce pokývl hlavou a bez jeho souhlasu zvýšil o své vůli cenu dražené otrokyně čtyřikrát. Učinil tak zcela spontánně, i když zatím jenom v duchu.

Vydal pokyn, a když dva dozorci vyvlekli na dřevěné pódium téměř nahé mladičké děvče, neobyčejně vysoké a půvabné, vykřikl: „Gentleman, který nebude skoupý a šetřivý, a který si tuto urozenou otrokyni zakoupí, dostane skvělou protihodnotu.“

Pak následovala sprška pochvalných vět, včetně několikerého ujištění, že černoška je zaručená panna, pochází z velmi urozeného královského rodu a je velice učenlivá.

Poté konečně vyslovil nahlas intuitivně navýšenou cenu.

V davu zahučelo, kdosi pískal a pár mužů začalo dupat.

Většině dražitelů poklesla čelist, protože požadovaná cena byla daleko vyšší než ta původní a rovnala se ceně deseti běžných otroků mužského pohlaví, kteří byli obvykle dražší než otrokyně.

Čelist poklesla i majiteli černošky Jordanu Hepburnovi, protože si myslel, že dražebníkovi z vedra přeskočilo a neprodejností bude otrokyně znehodnocena. Vždyť už tak byla cena neskutečně nadhodnocena, a ten idiot ji ještě zčtyřnásobil.

I ostatní dražitelé si mysleli, že přemrštěnou cenu nikdo nezaplatí, a hudovali něco o nenažrancích, ale kupodivu po prvotním nezájmu, kdy už se zdálo, že se kupec opravdu nenajde, kdosi zvedl ruku.

Jako by spadla hráz.

Najednou se našli další zájemci, kteří s brunátnými obličejí začali hrát vysokou hru. Tak vysokou, jaká se na tomto trhu ještě nikdy nehrála. Také se do ní vrhli nejbohatší otrokáři z široka daleka, kteří ve skutečnosti nesoutěžili o dívku, ale o osobní prestiž. A na té nehodlal nikdo z nich šetřit.

Nešlo už o Fayolu, jak se otrokyně jmenovala, ale opravdu především o herní zápal mužů, kteří si takto poměřovali svá ega.

Přihazovali sice po malých částkách, ale i tak se po překřikování cena z čtyřnásobku vyšplhala na téměř osminásobek původního Jordanova požadavku. A každý, kdo přihodil alespoň pár drobných, se tvářil, jako by mu pro tu chvíli, kdy byl ze všech nejvyšš, patřil celý svět.

Na osminásobku se ovšem cena zastavila, a i přes pobídky dražebníka už se další šílenec, který by ještě přihodil, nenašel. A to i přesto, že dražebník nechal černošce sundat jediný kousek bílého oděvu, pod kterým dosud skrývala svoji nejintimnější nahotu.

Stála tu teď nahá v celé své přirozené kráse, musela se otáčet dokola, zvedat ruce a předklánět se.

Otevřená ústa dražitelů dávala znát, co s nimi takový pohled dělá, ale nikdo už nenašel odvahu připlácet.

Ten, který dal poslední nabídku, rychle bledl. V zápalu boje nezhodil dobře své možnosti, chtěl si užít jen chvilku slávy a byl si jist, že někdo dá i po něm víc.

Nedal.

„Můj Bože, jsem v prdeli,“ zašeptal a na chvíli ztratil rovnováhu.

„Prodáno poprvé, prodáno podruhé, prodáno po...“

„Jednou tolik navrch,“ ozvalo se v poslední chvíli z davu a rázem všichni zmlkli.

Ticho by se po dosavadních výkřicích najednou dalo krájet.

„Prosím? Přeslechl jsem..., já..., já...,“ zakoktal dražebník.

„Dvakrát tolik navrch,“ pronesl muž nabízející astronomickou sumu spíše potichu než nahlas a vydal se k pódiu.

Dražebník byl zmatený: „Myslíte, jako že chcete zdvojnásobit nejvyšší nabídku, která byla zatím podána?“

„Myslím, že mluvím jasně. Nemám chuť se tu s někým přetahovat. Nějak vám to přestává pálit, Jamesi. Samozřejmě že zdvojnásobuji nejvyšší nabídku.“

„Pak tedy..., pak tedy, pane, je zboží vaše. Samozřejmě. Já...“

„Dokončete řádně dražbu, Jamesi, copak nevíte, že je třeba podle protokolu a pravidel...?“

„Ale jistě, samozřejmě. Gentlemani, slyšeli jste poslední nabídku, kterou přednesl vážený pan Benjamin White. Přihozeno bylo opravdu nevídaně, dá někdo víc? Tak ještě jednou: Dá někdo víc?“

Nikdo už ruku nezvedl, ale mnozí kroutili hlavami a hluboce oddechovali. Tahle dražba rozhodně vstoupí do dějin Richmondu.

Pokud se Benjamin White nezbláznil, neexistovalo žádné rozumné vysvětlení sumy, kterou vyslovil.

„Ježíši Kriste, tohle ne,“ zašeptal Jordan Hepburn, „tohle ne!“

Zrovna Benjaminovi nesmí být tato otrokyně prodána! Jediný člověk na světě, který ji neměl dostat! Nastane konec světa, až zapůsobí jed, a za své peníze bude vlastnit jen studenou mrtvolu, uvažoval zběsile, proč zrovna on? Už jsem ho připravil o syna a teď tohle...

„Pan Benjamin White poprvé, podruhé, potřetí!“

Zvuk kladívka úplně zanikl v řevu, který dav spustil. Ještě nikdy nikdo nezapltil za otroka, navíc jenom za pouhou otrokyni, tak nevídanou a šokující sumu.

Benjamin White pokynul dvěma mužům, kteří jej doprovázeli, aby černošku odvedli, a sám vysázel dražebníkovi hned na místě odklepnutý obnos.

Muži mezitím nasadili černošce kolem krku železný obojek, sešroubovali ho a opatřili řetězem. Pak za řetěz zatáhli a přinutili ji sejít ze schodů dolů.

„Jdeme,“ pronesl Benjamin White tiše, a aniž by na děvče pohlédl, otočil se a odcházel uličkou, kterou dražitelé mezi sebou vytvořili.

Za ním kráčel první z jeho mužů a odváděl na řetězu stejným směrem otrokyni, druhý muž průvod uzavíral a s nachystaným bičíkem byl připraven zjednat nápravu, kdyby se odmítala podřídít. Kolovaly totiž zvěsti, že je divoká a nepoddajná.

Ale teď se nic z těch řečí nepotvrzovalo. Kráčela tiše a pokojně, dívala se do země a vypadala, že je duchem někde úplně jinde.

Najednou se davem prodral Jordan Hepburn a postavil se před kupce: „Benjamine, za smrt tvého syna nemůžu, opravdu, věř mi...“

„Zmiz,“ podíval se na něj oslovený utrápenýma a zčervenálýma očima, „dal jsem ti ho na starost a tys ho nechal umřít...“

„U všech svatých nenechal! Nemůžu za to. Zrovna jsme byli na lovu, když spadl z lodi. Nechej si ji zadarmo, nic za ni nechci,“ ukázal prstem na

právě zakoupenou otrokyni, „jen mi prosím odpust. Jak jsem ti říkal, celá plavba byla divná, na zpáteční cestě se přímo v kajutě mého prvního důstojníka objevila tahle šamanka v modrých šatech, ona přivolala déšť a způsobila smrt mladého Portmana, třeba měla prsty i ve smrti Camerona, jenomže z lodi zase hned zmizela, možná...“

Benjamin White sklopil oči a pak neobyčejně rychle šlehl bičíkem, který třímal v ruce. Na Jordanově tváři se okamžitě vytvořil zkrvavělý šrám.

Chytil se za něj a ještě jednou se bez ohledu na zranění pokusil se svým sokem usmířit: „Benjamine, prosím...“

Největší a nejbohatší otrokář v kraji už mu ovšem nevěnoval ani pohled. Odstrčil ho a vykročil se svými muži a s otrokyní dál. Kroky slyšet nebyly, jen zvonění řetězu vyvolávané chůzí dávalo přihlížejícím znát, že debata je u konce.

Otrokyně rozuměla anglicky docela dobře, a pochopila, že jádrem sporu je smrt otrokářova syna. Kdyby věděli, že já jsem byla tou, která jej nakopla a strčila z lodi do moře, pomyslela si, asi by se mi pomstili hned tady na místě.

Nebo to neznámý otrokář ví, a nějak se prostě dozvěděl, že zabila jeho syna?

Lekla se a zvedla hlavu. Měl to vědět jen Jordan, ale co když se někde zmínil... Úlekem zaškobrtla a sotva se udržela na nohou. Proč by ji jinak kupoval, kdyby si s ní nechtěl vyřídit tu špatnou věc, kterou udělala?

Jen jsem se bránila, chtělo se jí křičet: Nechtěla jsem nikoho zabít!

Než ovšem stihla domyslet, muž, který ji držel na řetězu, jí smýkl a zavrčel: „Dávej pozor, krávo.“

Dozorce kráčející vzadu ji švihl přes záda i přes zadek a dodal: „Jestli nebudeš poslouchat, seřežu tě, že se nepostavíš!“

Benjamin White pootočil hlavu, a aniž zpomalil chůzi, oba upozornil: „Jestli mi ji poškodíte, nechám seřezat já vás.“

Fayola nenápadně vyplivla do dlaně hrst ořechů, které dosud žmoulala v puse, a rozkašlala se.

„Už z vás zvrací a já budu za chvíli také, jestli se nezačnete chovat slušně,“ zahrozil.

* * *

Fayola kráčela se svěšenou hlavou a bylo jí krajně nepříjemné, jak na ni všichni kolem pokřikují a jak se jí dokonce někteří snaží i dotýkat. Ale oba dozorcí ji pečlivě hlídali.

„Jestli se jí něco stane, odvedu si v řetězech vás,“ křikl na ně před chvílkou Benjamin, když nechali jednoho z nenechavců osahávat její nevelká, ale pevná prsa.

Snažila se vypnout myšlení, jen prostě existovat bez jediné myšlenky, ale nešlo to. Pokoušela se vzpomenout, jestli jí Oliver něco říkal o muži, který jí zakoupil.

Určitě jej zmínil v souvislosti s tím, že jeho syn umřel na africkém břehu, a že snad mu zčásti patří i jeho velká dřevěná loď. A že není zlý člověk, zlý byl spíš jeho mrtvý syn...

Ale možná jsem to popletla a Oliver to říkal naopak?

Pozvedla trochu hlavu a sledovala svého pána, jak se unaveným, docela stařeckým krokem ubírá uprostřed špalíru hučícího davu pryč. Jako by byl duchem úplně jinde. Co od něj čekat?

„Zkurvený počasí, Benjamine, jestli v nejbližších dnech nezaprší, bude úroda v řiti,“ oslovil ho starší muž s podivnou věcí na hlavě.

Klobouky už Fayola sice spatřila i na lodi, ale tohle byla ještě směšnější věc. Kulatá a černá, nesmyslná...

Benjamin White se nezastavil, jen zpomalil chůzi a odpověděl: „Je mi to jedno. Camerona mi žádný déšť nevrátí. Mohl bych za trest utopit Hepburna, to by snad bylo k něčemu, ale co to vykládám. Nejsem mstivý. I když by mi udělalo radost, kdyby ten zmetek, co mi nechal umřít syna, zaplatil. Smrt za smrt.“

„Můžeme přijít o celý majetek, jestli nezaprší. Je strašné sucho!“ spráskl muž ruce.

„Kvůli majetku ještě nikdo nezbohatl ani nezchudl. Bez Camerona budu žít v bídě do konce života, ať je mokro, nebo sucho. Měj se, Clintone.“

Opět přidal do kroku, kterému se snažila Fayola ihned přizpůsobit.

Kámen nebyl nijak zářivý, spíš vypadal zaprášeně a nezajímavě. Chimezie jej držel na otevřené dlani a tvářil se nezúčastněně. Kladel si otázku, zda opravdu bílí muži touží po zlatě tak moc, že jsou pro ně schopni udělat úplně všechno.

Ještě včera nechápavě zíral, když se bojovníci jeho kmene v čele s Chamutem objevili zpátky doma, a přitom už měli plout přes moře pro Fayolu, ale poté, co mu Chamut a Marabi vysvětlili svůj plán, hned pochopil.

„Na bílé muže není spolehnoutí, ale jestli opravdu pro ně znamená zlato tolik, co říkáte, pak jste to vymysleli výborně.“

„Zakir nám vyprávěl, že za naše lidi, které bílým lidem prodával jeho král, dostávali všelijaké hezké věci, ale za zlato, dokud ještě nějaké měli, dostávali mnohem víc. Hrst zlata je pro bílého muže víc než celý člověk,“ pokrčil Chamut rameny.

„Na Zakira pozor, dobře ho hlídejte. Nelze mu věřit. Žije jen proto, že zná jazyk bílých mužů, jinak bych jej nechal zemřít těžkou a bolestnou smrtí. Je jeden z těch lhářů, co naši Fayolu dostal tam, kde je. Marabi, ty jej musíš mít pořád na očích. Mohl by spáchat další zlo.“

„Ano, králi.“

Najednou se Chimezie zašklebil a sevřel obě ruce v pěst: „Dostal jsem ještě lepší nápad než vy. Zavolejte mi bílého cizince!“

Kus zlata položil na zem a začal se oblékat do svého slavnostního oděvu. To, co se rozhodl bílému cizinci říci, potřebovalo slavnostní šaty.

Fayola doklopýtala před podivnou dřevěnou věc, kterou dosud nikdy neviděla.

K té věci bylo přivázáno zvíře připomínající zebra, ale s jinou barvou srsti.

Jeden z dozorců vyskočil na tu věc nahoru a křikl na druhého: „Podej mi řetěz.“

Současně se obrátil na svého pána a zeptal se: „Mám ji naložit na vůz, nebo půjde za ním?“

Benjamin úsečně odpověděl: „Půjde za vozem.“

„Vůz,“ opakovala si Fayola. To slovo si musím zapamatovat.

Zcela se poddala dozorcí, který jí nejdříve uvázal kolem krku smyčku z konopného provazu, a pak jí rozšrouboval železný obojek.

Jakmile byla zbavena řetězů, zdálo se jí, že by mohla létat. Dokonce znamenala cosi jako náznak radosti. Sama sobě se divila – měla být vystrašená, vyděšená, a přitom jí bylo docela dobře. Díky Oliverovi.

Na všechno ji připravil a o všem podstatném ji poučil pro případ, že by ji hned nedokázal vykoupit, kdyby tak zlá situace nastala. Věděla, že ji budou

ponižovat, možná bít či trápit hladem, že bude muset pracovat, ale pořád měla na paměti, že dokud se neseznámí s lidmi a místem, kde skončí, musí trpělivě snášet cokoli.

„A jestli já nebudu, jestli se mi něco stane, třeba umřu a nepostarám se o tebe, neutíkej dříve, než budeš dokonale znát úplně všechno o místě, kam tě prodají, a o lidech, kterým tě prodají. Jestli se ti podaří utéct, musíš na sever. Všude jinde tě dostihne smrt.“

Vzpomínka na Olivera, který za ni obětoval život, ji rozlítostnila, ale to už se pan White vyškrábal na vůz, posadil se vedle dozorce a vydal pokyn: „Jedeme!“

Lekla se, když jí provaz škubnul hlavou a také ji trochu přiškrtl, ale současně údivem vzdychla – vůz neměl nohy, a přitom se sunul za tím zvířetem...

Pochopila, že pohyb umožňují dvě kola po stranách, a napadlo ji, že ten, kdo to vymyslel, musel být velice chytrý. A také jí došlo, že to zvíře je k vozu uvázáno úplně stejně jako ona, je na tom dokonce hůř, protože jej muselo vléct, kdežto ona musela jenom jít.

Přizpůsobila rychlost chůze rychlosti vozu, a když se dostali ven z města, překvapeně se rozhlížela kolem. Všude se táhla podivná krajina bez stromů, hodně rovná, porostlá nějakou stejnou trávou, strom a keř se objevil jen tu a tam.

Cesta pod nohama byla ušlapaná a velice tvrdá, když šlápla na některý ostřejší kámen, hodně to zabořilo. Uprostřed cesty rostla nízká tráva a občas i nějaký bodlák, kolem té zelené stužky pak byly, zřejmě od kol vozů, uježděny dva tvrdé pásy.

Až po nějaké době, kdy měla chodidla rozedřená do krve, ji napadlo vstoupit na zelený pás.

Ohromně se jí ulevilo, a i když jí občas některý z bodláků bolestně propíchl kůži, nebylo to nic proti tomu, když se plahočila po ostrých kamenech. Měla pocit, že už kráčí za vozem celý den, když se před nimi na táhlém návrší objevila neskutečná scenérie.

Nikdy nic tak krásného neviděla. Až po chvíli jí došlo, že to, co se vypínalo vůči obloze, je dům. Obrovský, neskutečně nádherný bílý dům s řadou sloupů v průčelí.

Za domem spatřila jasnou modrou oblohu prozářenou sluncem a také si povšimla toho, co uměla najít nejlíp z celého kmene, když už dlouho trvalo

období sucha, vše hynulo nedostatkem vláhy a lidé z jejího kmene zoufale a s nadějí vyhlíželi dešť. A skoro vždy to byla ona, která našla první vzdálený obláček, zvěstující jeho příchod.

Rozhodně se necítila šamankou, jen prostě viděla do dálky lépe než ostatní, nebo měla více štěstí, nebo byla obdařena jasnozřivější intuicí...

Dnes celý den nedostala napít a po strastiplné cestě jí vyschlo v ústech. Podvědomě tedy hledala na obloze mraky. Zatím se neukazovaly, ale maličký mráček v dáli vypadal nadějně.

Nedávají mi napít, napiju se deště, pokud mne nechají někde venku, pomyslela si.

„Kam ji máme dát?“ zaslechla otázku dozorce, který ji držel na provaze.

„Hodte ji do béčka, ať se zklidní a dojde jí, že má poslouchat. Že...“

„Pane, ona jde jak beránek. Je hodná. Ani jednou se nevzepřela.“

Benjamin White se poprvé za celou cestu otočil a šlehl po ní pohledem.

„Bylo mi řečeno, že je divoká a nezkrotná. Že je nepoddajná a bude se rvát.“

„Nic takového zatím nepředvedla, podívejte.“

Jakmile na sobě ucítila pohled svého pána, poklekla a sklonila hlavu.

„Má to být divoška a dračice, koupili jsme tu správnou?“ lekl se White.

„Tohle je krotká fena!“

„Určitě, pane, přece...“ snažil se vysvětlit dozorce.

„Vezměte ji, zajdeme si to ověřit. Nebo počkejte,“ vzdychl White.

Seskočil z vozu a došel až k Fayole.

Sklonila hlavu ještě víc, ale to jej neuspokojilo.

Uchopil ji za vlasy a smýkl jí bezcitně hlavou nahoru.

Zblízka jí hleděl do obličeje, až cítila jeho dech, a když se jí zdálo, že pokory bylo dost, pozvedla oči a zadívala se do těch jeho.

Nespatřila nenávisť, spíš jen povýšenost a bezcitnost.

Hledí na mě, jako bych ani nebyla člověk, napadlo ji, ale oči neodtrhla.

„Ta je drzá,“ zvolal jeden z dozorců, „hned ji srovnám.“

„Ne, ne, srovnám si ji sám. Uvidíme, co je zač.“

Sám ji uchopil za provaz a vedl do velkého rozlehlého dvora. Připadal jí najednou neurvalý a zlý.

Hodně zlý.

Táhl ji jako nějakou chycenou svini, kterou za chvilku zabije, vyvrhne a upeče. Provaz se jí zadíral do krku, dokonce cítila, že po celodenním po-

chodu má zátylek rozedřený do krve, a už už chtěla zaječet a vrhnout se na něho.

Zase ji ovšem zachránil Oliver – stačila vzpomínka na jeho varování: Budeš-li neposlušná, bude to jenom horší a horší. Nepokorou a neposlušností ničeho nedosáhneš, jen si uškodíš.

Poslechla, i když se v ní všechno bouřilo.

Tohle měl být docela slušný člověk? V tom se Oliver očividně zmýlil.

White ji vlekl za sebou a vůbec se neohlížel.

Několikrát zakopla a málem upadla, ale vůbec na to nereagoval. Snad jen škulbl a potáhl za provaz ještě trochu silněji.

Konečně dorazili až před dům.

Byla to nádherná klasicistní stavba, kterou Benjamin vyženil velice prozíravým sňatkem s Liz, jak jeho budoucí ženě všichni říkali už od malička. Stát se manželem krásné ženy a současně s tím i jedním z nejbohatších lidí široko daleko, to byl především mistrný tah jeho rodičů, který si připomínal vždy, když se vracel právě sem, domů.

Nebýt té neuvěřitelně tragické zprávy o smrti syna, žilo by se mu jako v pohádce. Ale teď?

Zakroutil hlavou – jen zmar, pláč, neštěstí a bezperspektivnost.

Konec.

Veškerá budoucnost se plánovala právě přes Camerona. A když najednou nebyl on, není nic. Rodina bez potomka je jako útes v moři, který vlny podemelou, a on se navždy zřítí pod hladinu. Nikdy už nespátrá slunce.

Divoši kdesi v Africe zničili všechno, co celý život budoval. K čemu teď byl nádherný dům, překrásné zahrady, rozlehlé plantáže a tisíce otroků?

K ničemu. Budoucnost člověka se skrývá v jeho dětech. Když nejsou, není budoucnost, není nic... Jen ten zkurvený život nějak doklepat a dožít...

A pomstít se. Životu, divochům, všemu...

Před domem rostly stromy, a když je míjeli, ucítila Fayola jejich chladivý stín. Pak zatočili za roh velkého bílého domu a dostali se k hospodářským stavením. Ta už byla jenom dřevěná. Zvědavě pokukovala kolem a kladla si otázku, zda toto je její nový domov. Snažila se vštípit si do paměti každičký jeho detail.

Ztráta koncentrace ji na okamžik zbavila rovnováhy, zavravorala a upadla. Než se stačila zvednout, přiskočil k ní jeden z dozorců a přetáhl ji bičem po zádech.

Chtělo se jí zařvat bolestí, ale ovládla se a ani necekla. Rychle vyskočila a cupitala dál.

Zastavili se před dřevěnými dveřmi, uzavírajícími jakýsi chlív. Dozorce je na pokyn svého pána otevřel.

Benjamin White se podíval do příšeří a velmi hlasitě položil otázku: „Je to ona?“

Odpověď se neozvala hned, pak přece jenom zaslechla: „Ano. To být ona.“

Zpozorněla a podívala se dovnitř také. Kdosi tam seděl na zemi, ale v příšeří nemohla hned poznat, kdo to je.

Vypadalo to spíše na muže než na ženu, ale jistá si nebyla.